

Apron Safety – for fodgængere

Januar 2009

Indhold:

- A. Undervisning af fodgængere på airside**
- B. Hvem har det overordnede flyvesikkerhedsmæssige ansvar i lufthavnen?**
 - 1. Hvilke regler gælder for mig, når jeg færdes på airside?
 - 2. Hvem fastsætter lufthavnens regler?
 - 3. Hvad sker der, hvis jeg overtræder reglerne?
 - 4. Hvilket ansvar har jeg selv, når jeg færdes på airside?
 - 5. Hvilket ansvar har min arbejdsgiver?
 - 6. Hvad skal jeg gøre, hvis der sker en ulykke, eller hvis jeg bliver involveret i et trafikuheld på airside?
 - 7. Hvad har jeg pligt til at anmelde?
 - 8. Hvor må jeg køre på cykel og knallert?
 - 9. Hvor må jeg færdes til fods?
 - 10. Hvad skal jeg gøre, hvis der kører et fly ind foran mig?
 - 11. Hvem har jeg vigepligt for?
 - 12. Hvad betyder det roterende topblink på flytraktoren?
 - 13. Hvad betyder blinklysene på flyene?
 - 14. Hvor tæt på et fly er det sikkert at opholde sig?
 - 15. Hvad skal jeg især passe på, når jeg færdes i nærheden af fly?
 - 16. Er det tilladt at ryge på airside?
 - 17. Hvordan skal jeg sikre materiel, der deponeres på airside?
 - 18. Hvordan skal jeg forholde mig, hvis der varsles stormvejr?
 - 19. Hvordan er reglerne omkring alkohol og medicin?
 - 20. Findes der generelle arbejdsmiljøregler, der gælder for mig på airside?
 - 21. Hvor skal jeg bære havnekort (ID-kort)?
 - 22. Hvad skal jeg gøre, hvis jeg observerer noget, der ser ud til at stamme fra et fly?

- 23. Hvad skal jeg gøre, hvis jeg finder noget tabt bagage på forpladsen?
- 24. Hvad skal jeg gøre, hvis jeg ser noget affald, der ligger og flyder?
- 25. Hvem skal jeg kontakte i tilfælde af skader på tekniske anlæg i lufthavnen?
- 26. Hvad skal jeg gøre, hvis jeg observerer noget "unormalt"?
- 27. Hvad skal jeg passe særligt på, når der sker brændstofpåfyldning af fly?
- 28. Hvilke steder på forpladsen skal jeg passe særligt på brand- og eksplosionsfare?
- 29. Hvad gør jeg, hvis jeg observerer brændstof- eller oliespild på airside?
- 30. Hvordan håndterer jeg farligt gods eller farlige materialer?
- 31. Hvad gør jeg, hvis jeg observerer røg eller udsivende væske fra en beskadiget pakke?
- 32. Hvad gør jeg, hvis jeg observerer en brand på airside?
- 33. Hvad betyder de særlige færdselstavler i lufthavnen?
- 34. Hvad betyder de orange markeringer?
- 35. Hvad betyder de gule markeringer?
- 36. Hvad betyder de blå markeringer?
- 37. Hvad betyder de hvide markeringer?
- 38. Hvilke markeringer finder jeg på en typisk standplads?

Ordliste

Bagsiden:

Alarmtelefoner — hvis uheldet er ude!

A. Undervisning af fodgængere på airside

Målsætning

Hensigten med denne brochure er via selvstudium at forsøge at påvirke:

- **din viden** om de regler og krav, der gælder i Københavns Lufthavn således, at du ikke behøver at være i tvivl om hvordan du skal forholde dig i områder med flytrafik.
- **dine holdninger** for at hjælpe med til at opnå, bevare og gerne fremme en flyvesikkerhedsmæssigt forsvarlig forståelse og kultur blandt trafikanter på airside.

Dine forudsætninger

For at få lov til at færdes på egen hånd på airside skal du være i besiddelse af havnekort.

Gennemlæsning af denne brochure giver alene ret til at færdes til fods på de afmærkede fodgængerstier på airside – ikke handlingsveje – og kun under forudsætning af, at du tillige har gennemgået alle øvrige påkrævede kurser. Fx Security Awareness.

For at måtte færdes på egen hånd skal du være bekendt med:

- Lufthavnens geografi
- Særlige færdselsregler på airside
- Vigepligtsregler
- Færdsel under nedsat sigtbarhed
- Bemalinger og vejafmærkninger
- Relevante færdselstavler og skilte
- Forbuds- og spærrezoner og deres betydning for dig
- Alarmering og forholdsregler ved uheld

Referencer:

- ICAO Annex 14, Attachment A
- BL 11-1 (Flyvepladsreglementet)
- Lokale Bestemmelser
- Færdselsloven

Kursusbevis

Der udstedes ikke kursusbevis.

Af dit havnekort fremgår det, hvilken færdselstilladelse du har opnået, og hvor du må færdes

BEMÆRK: Observerer CPH via din adfærd, at du ikke har forstået reglerne for fodgængere, kan din tilladelse til at færdes på egen hånd uden varsel blive inddraget.

B. Hvem har det overordnede flyvesikkerhedsmæssige ansvar i lufthavnen?

Det har Københavns Lufthavne A/S (CPH).

Og hvad betyder så det?

Som koncessionshaver – dvs. at man af de danske luftfartsmyndigheder har fået tilladelse til at oprette og drive en offentlig flyveplads – har CPH ansvar for at sørge for, at kun de personer, der er godkendt hertil, får lov til at færdes på egen hånd på airside.

Lokale Bestemmelser i lufthavnen

I luftfartens verden findes der regler for næsten alt. Selv når det drejer sig om færdsel på airside, er der love og bestemmelser, der skal overholdes først og fremmest af flyvesikkerhedsmæssige hensyn og for at forhindre ulykker, hvori luftfartøjer er indblandet.

De mange regler kan måske synes uforståelige eller ulogiske for den enkelte, især når man ikke kender baggrunden. Ikke desto mindre må enhver, der færdes på airside, være klar over, at de regler, man ikke umiddelbart forstår meningen med, ikke bare kan tilsidesættes efter eget for-godtbefindende.

Udover den danske luftfartslovgivning gælder CPHs Lokale Bestemmelser for alle, der på egen hånd får adgang til lufthavnens afspærrede område (airside). Det er normalt arbejdsgiverens ansvar at sørge for, at alle medarbejdere er bekendt med de regler og bestemmelser, der gælder for pågældendes færden og ophold på airside, men dette fritager IKKE den enkelte medarbejder for ansvar for sine egne handlinger.

Lokale Bestemmelser er tilgængelige for alle på nettet via CPHs website, dvs.:

[www.cph.dk/B2B/Flyselskaber/Lokale Bestemmelser](http://www.cph.dk/B2B/Flyselskaber/Lokale_Bestemmelser)

Som koncessionshaver foretager CPH undersøgelser af alle flyvesikkerhedsmæssige begivenheder i lufthavnen, og iværksætter tiltag til at forhindre gentagelser.

Ligeledes varetager CPH sagsbehandlingen af de forseelser, der indebærer overtrædelse af flyvepladsreglementet (BLI I-1) eller lufthavnens lokale bestemmelser. For nærmere oplysning herom, se pkt. 3.

Et par gode tommelfingerregler er derfor:

- **Er du i tvivl? Så la' vær...!**
- **Er der noget, du ikke ved? Så spørg...!**

1. Hvilke regler gælder for mig, når jeg færdes på airside?

Færdselsloven gælder også på airside. Herudover skal trafikanter overholde CPH Lokale Bestemmelser for Københavns Lufthavn.

Du skal være opmærksom på, at der også kan være andre regler, normer og lovmæssige krav, som gælder specifikt for dit arbejdsområde.

2. Hvem fastsætter lufthavnens regler?

Det gør CPH.

3. Hvad sker der, hvis jeg overtræder reglerne?

Overtrædelser af færdselsloven behandles af politiet, og kan derfor resultere i bødeforlæg, inddragelse af kørekort osv., som principielt er din arbejdsgiver uvedkommende!

Overtrædelser af lokale bestemmelser takseres af Trafikafdelingen i henhold til CPHs sanktionskatalog, som er udarbejdet sammen med lufthavnens brugere.

Afhængig af forseelsens karakter og alvor kan den medføre følgende sanktioner:

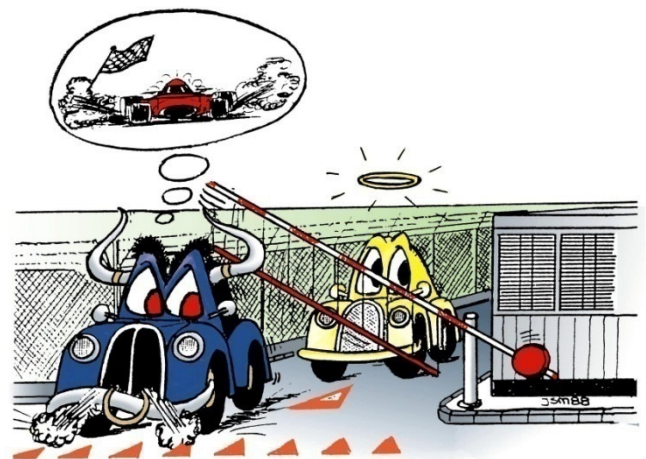
- påtale
- advarsel
- inddragelse af retten til at færdes alene på airside
- bortvisning og inddragelse af havnekortet.

Hvis havnekortet inddrages, bør du tænke på, at du derved også risikerer at miste jobbet!

Overtrædelser af lufthavnens ordens- og adgangsbestemmelser, fx misbrug af havnekortet, behandles af CPHs Securityafdeling.

4. Hvilket ansvar har jeg selv, når jeg færdes på airside?

Du har selv ansvar for alt, hvad du foretager dig under færdsel og ophold på airside. Dette ansvar kan du ikke overføre til din arbejdsgiver!

Desuden skal du være klar over, hvilke regler du skal følge på forpladsområdet, samt hvor du må færdes, og hvor du ikke må.

Når du begiver dig ind på lufthavnens afspærrede område, skal du huske på, at du påtager dig et medansvar for at flyvesikkerheden ikke sættes over styr.

Under færdens på egen hånd på airside forventes du at være tilpas fortrolig med de opgaver, du udfører, og sige klart fra, hvis dette ikke er tilfældet.

Du må ikke på egen hånd gå ombord i eller komme i kontakt med et fly og dets indhold, medmindre det sker efter aftale med handlingselskabet, luftfartøjsføreren, flyselskabet eller dets repræsentant.

5. Hvilket ansvar har min arbejdsgiver?

Din arbejdsgiver har ansvar for, at du er instrueret i det udstyr, du anvender, samt alle de bestemmelser og regler, der gælder for dig, når du færdes på airside.

Arbejdsgiveren har også ansvar for, at du er bekendt med lufthavnens bestemmelser, før du slippes løs på forpladsen på egen hånd. Undervisningen kan enten ske hos CPH eller lokalt i firmaet, hvis dette er aftalt med CPH.

Før der introduceres alternative sikkerhedsforanstaltninger på airside, bør din arbejdsgiver altid sikre sig, at såvel den lokale sikkerhedsorganisation som CPH er bekendt hermed.

6. Hvad skal jeg gøre, hvis der sker en ulykke eller hvis jeg bliver involveret i et trafikuheld på airside?

Kald **Operationscentret (OC)**, ☎ **3231 2000** i tilfælde af brand eller ulykkestilfælde på airside. (På CPH-lokaltelefoner kaldes lokal 2000).

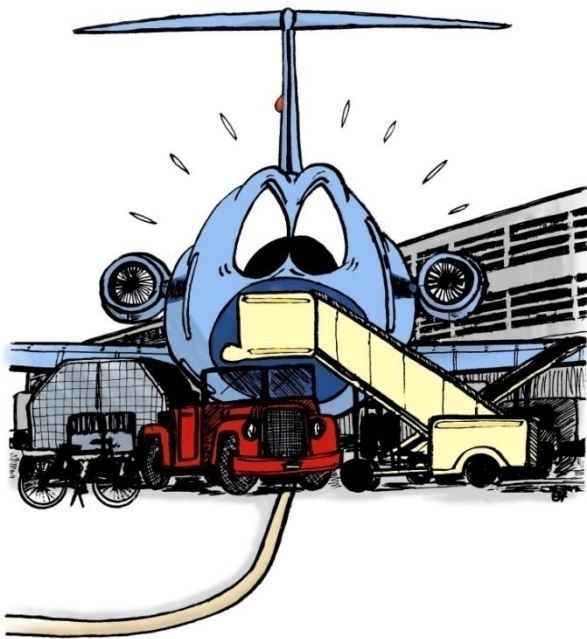
Bemærk! **Du må ikke benytte Alarm ☎ 112 på airside!**

Se i øvrigt oplysningerne på bagsiden.

7. Hvad har jeg pligt til at anmelde?

Uheld og hændelser på lufthavnen, der:

- vedrører tilskadekomst af personer,
- vedrører skader på fly, køretøjer eller faste anlæg eller
- kan have betydning for lufthavnens drift skal du altid melde til OC. I tvivlstilfælde kontakt OC.

Ryd altid op efter dig på standpladsen. Du kan ikke forvente, at andre skal gøre det for dig!

8. Hvor må jeg køre på cykel og knallert?

I CSRA-området må privat cykel eller knallert kun benyttes på Terminalvejen og veje langs fingrene. Ikke på handlingsvejene ude bag flyhalerne!

I den øvrige del af lufthavnen – **bortset fra Manøvreområdet** – må du bruge de almindelige tjenesteveje.

9. Hvor må jeg færdes til fods?

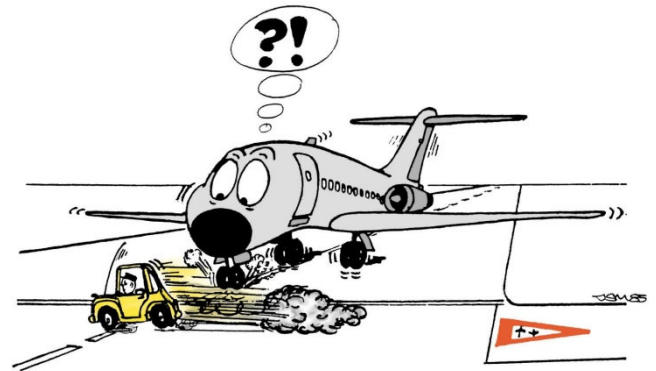
Du skal holde dig til de afmærkede gangarealer på Terminalvejen og langs fingrene. Du må ikke krydse rulleveje til fods, og du må heller ikke benytte handlingsvejene. Du har dog lov til at krydse Rullevej J til fods, hvis du følger den opmalede sti langs Hydrantvej.

I Sydområdet har fodgængere lov til at benytte de afmærkede veje over Rullevej N1 og N2. Bemærk dog, at krydsning af rullevejen sker på eget ansvar. Husk, at du som fodgænger altid bør holde udkig efter flyene, og altid skal holde tilbage for dem.

10. Hvad skal jeg gøre, hvis der kører et fly ind foran mig?

Du skal altid holde tilbage for fly – uanset om flyet kører for egen kraft eller bugseres af traktor.

11. Hvem har jeg vigepligt for?

Du har ubetinget vigepligt for:

- fly – uanset om de kører for egen kraft eller bugseres.
- marshallere, der vejleder et kørende fly
- flytraktorer, der bugserer fly
- brand- & redningskøretøjer under udrykning
- snerydningskøretøjer under arbejde
- køretøjer, der lodser redningskøretøjer
- gående flypassagerer

Vær opmærksom på, at overtrædelser af den ubetingede vigepligt bliver takseret meget hårdt på airside!

12. Hvad betyder det roterende topblink på flytraktoren?

Ved *pushback* – dvs. når fly skubbes ud fra standpladserne, hvor de holder parkeret – tændes det roterende gule topblink på traktoren.

Dette er tegn til, at du skal holde dig fri af standpladsen og holde tilbage, mens flyet skubbes ud.

Hold udkig efter eventuelle tegn på, at pushback kan være nært forestående. Fx at pushback-traktoren holder foran flyets næse, at flyets døre og lasteluger er lukkede, og at passagerbro, trapper, handlingsgrej og mandskab omkring flyet er væk. Bemærk, at traktorens topblink kan være delvist skjult bag flyet!

13. Hvad betyder blinklysene på flyene?

Alle fly er udstyret med *anti-collision lights*, som blinker, når flyets motorer er i gang.

Når flyets anti-collision lights blinker, må du ikke færdes inden for de orange sikkerhedslinjer, medmindre dine arbejdsopgaver direkte kræver dette.

Fx hvis du skal til-/frakoble elstik på flyet eller lægge/fjerne stopklodser på hjulene.

14. Hvor tæt på et fly er det sikkert at opholde sig?

Gå aldrig tæt på en jetmotor, der kører (se pkt. 15).

Luftstrømmen omkring motorens luftindtag er ofte så kraftig, at løse genstande eller endog personer let kan blive suget ind i motoren!

Når flyets anti-collision lights blinker, så skal du altid holde god afstand til flyets motorer, uanset om du befinder dig foran, ved siden af eller bagved motorerne.

Rør aldrig ved flymotorer eller andre dele af flyet, hvis du ikke normalt har med sådanne ting at gøre. Du kan risikere alvorlige forbrændinger eller livsfarlige elektriske stød ved berøringen!

Du skal også passe på, når du færdes omkring motorerne på propelfly. Hold rigelig afstand til selve propellerne, da de kan begynde at rotere uden at du hører det.

Flyets pilot har ofte ret begrænsede udsynsmuligheder fra cockpittet. Hold derfor god afstand, når flyet er i bevægelse.

Vidste du fx, at piloten i en Boeing 747 „Jumbojet“ slet ikke har mulighed for at se, hvad der befinder sig på jorden de nærmeste 26 meter foran flyets næse?

Hvis du har arbejdsopgaver inde ved et fly, mens dets motorer kører, så prøv så vidt muligt at gå til/fra flyet inden for cockpittets synsvinkel, så piloten er klar over din tilstedeværelse.

På grund af jet-blasten og den høje temperatur er det livsfarligt at færdes i luftstrømmen bag flymotorer, der kører.

Ved de mest udsatte steder i lufthavnen er der opstillet *blast-fences*, som er hegn beregnet til at afskærme mod luftstrømmen fra flymotorerne.

Når flymotorerne er startet, og flyet sætter sig i bevægelse, tænder piloten normalt flyets *taxi lights* (typisk placeret på næsehjulet). Det er et yderligere signal til dig om, at du skal holde tilbage.

15. Hvad skal jeg især passe på, når jeg færdes i nærheden af fly?

I daglig tale betegnes luftstrømmen bag flyets motorer *jet-blast*. Blast kan forekomme både fra jet- og propelmotorer, og kan være meget voldsom. Jet-blasten varierer efter hvor høje motoromdrejninger, flymotoren kører med, men kan sagtens flytte sten, bolte, tipcones, presenninger og endog bagagevogne og personer bag flyet!

På standpladsen bør du derfor som tommelfingerregel regne med en blastzone bag flyet, der minimum svarer til flyets egen længde.

Når motorerne er i gang, er flyets anti-collision lys normalt tændt, og så skal du være særligt på vagt!

16. Er det tilladt at ryge på airside?

Nej, rygning og brug af åben ild er forbudt udendørs på airside samt i biler og i fly!

Rygning er kun tilladt indendørs i afmærkede rygeområder.

17. Hvordan skal jeg sikre materiel, der deponeres på airside?

Alt løst materiel (fx byggematerialer), der opbevares udendørs på airside, skal være fastgjort eller afskærmet mod kraftig vind og blast fra flymotorerne.

Pas især på løsdele, som kan falde af eller blæse væk og forårsage skader på fly, køretøjer eller personer.

Containere skal være udstyret med låg, og må kun placeres på airside efter aftale med Trafikafdelingen.

18. Hvordan skal jeg forholde mig, hvis der varsles stormvejr?

Er der varslet stormvejr, skal du efterse det grej, du har ansvar for, for løse dele, der kan blæse væk og forårsage skader på fly, køretøjer eller personer. Desuden skal du kontrollere om grejet og eventuelt løst materiel er sikret forsvarligt, så det ikke kan flyttes af blæsten.

Gentagne ryk som følge af vindstød kan medføre, at fortøjninger m.m. efterhånden løsner sig. Du bør derfor jævnligt efterse og sikre fastgørelsen i stormvejr.

19. Hvordan er reglerne omkring alkohol og medicin?

Du må ikke indtage alkohol eller sløvende medicin, når du arbejder og færdes omkring fly.

Har du gjort det inden for 6-12 timer, før du tager på arbejde i lufthavnen, må du forvente, at virkningerne ikke er aftaget endnu.

Hvis du betjener udstyr eller deltager i flyhandling mens du er under påvirkning af alkohol eller sløvende medicin, spiller du hasard med flyvesikkerheden.

Du risikerer måske at overse en vigtig detalje, glemmer at lukke en luge ordentligt, rammer flyet eller en medtrafikanter under manøvrering med bilen eller kører væk fra flyet selvom en slange eller et kabel stadig er tilkøbt.

Hvad du foretager dig i din fritid, er din egen sag. Men hvis du færdes omkring fly eller har med fly at gøre mens du er under indflydelse af alkohol eller sløvende medicin, bliver det med ét alle andres sag. For så er det nemlig også deres sikkerhed, du sætter på spil!

Vær derfor klar over, at sådanne forseelser takseres hårdt!

20. Findes der generelle arbejdsmiljøregler der gælder for mig på airside?

At arbejde i nærheden af fly kan generelt være usundt for dit helbred. Det kan næppe komme som en overraskelse.

Lyt derfor til følgende råd:

- Pas på din hørelse – der er ingen andre, der gør det for dig...!
Ifølge reglerne skal du altid medbringe høreværn, når du bevæger dig rundt udendørs på airside, og du skal bære dem under arbejde og ophold i nærheden af fly og støjende udstyr (LB A.2.4.2.3)
- Hold afstand til flymotorer, propeller og helikopterrotorer
- Vær ekstra synlig, så andre altid kan se dig
- Brug alle de sikkerhedshjælpemidler, der stilles til rådighed i dit arbejde

Uden høreværn risikerer du at få en høreskade, der kommer snigende, og som ikke kan helbredes senere.

Støjbelastningen på forpladsen er i mange tilfælde så voldsom, at det er ulovligt både at lade andre udføre arbejde og selv udføre det uden brug af høreværn.

Sørg for, at du er synlig, når du færdes i flytrafikerede områder! Hvis du arbejder på forpladser i forbindelse med flyhandling, skal du mindst bære Klasse 2 synlighedsbeklædning. Entreprenørmandskab, der arbejder på airside skal dog altid bære Klasse 3. (LB A.2.4.2.2) *)

Brug af synlighedsbeklædning i rød farve på airside skal godkendes af CPHs Trafikafdeling (LB A.2.4.2.1).

Kontakt din arbejdsgiver eller sikkerhedsrepræsentant vedrørende sikkerhedsudstyr for dit eget arbejdsområde.

*) jf. AT-Vejledning D.5.3 samt DS/EN 471.

21. Hvor skal jeg bære havnekort (ID-kort)?

Du skal bære havnekort (eller anden gyldig adgangshjemmel) synligt overalt på airside, samt hvor det ellers er påbudt ved skiltning.

Herudover skal det altid vises ved ind- eller udpassage gennem portvagter samt på forlangende fra Security.

Havnekortet er CPHs ejendom og er kun udlånt til dig. Hvis du derfor nægter at vise kortet, risikerer du bortvisning og inddragelse af kortet.

22. Hvad skal jeg gøre, hvis jeg observerer noget, der ser ud til at stamme fra et fly?

Finder du ting, som ser ud til at være faldet af et fly, er det vigtigt, at du straks melder det til **OC ☎ 3231 3500** (CPH-lokal 3500)

23. Hvad skal jeg gøre hvis jeg finder noget tabt bagage på forpladsen?

Hvis du ser en kuffert, der er faldet af en bagagevogn, så lad være med bare at gå forbi. Stop i det mindste og flyt kufferten ud i vejkannten. Prøv eventuelt at signalere til en bagagetraktor, eller kontakt **OC ☎ 3231 3500**.

Hvis du synes det er for besværligt eller, at „det må andre tage sig af“, så tænk bare på, hvor ærgerligt og irriterende det ville være for dig selv at stå i en fremmed lufthavn og vente forgæves på din egen bagage!

24. Hvad skal jeg gøre, hvis jeg ser noget affald, der ligger og flyder?

Vær med til at bekæmpe FOD (Foreign Object Damage), dvs. skader på fly fra fremmedlegemer. Saml ting op, der ligger og flyder. Også selvom det ikke er dig selv, der har tabt dem.

Det kan fx være sten, rør, bolte, skruer, presninger, plasticaffald, kufferthjul, kopper, bestik osv., som er blevet tabt under handling af flyet.

Sådanne ting kan blive suget op i en flymotor eller sætte sig fast i flyenes hjul, hvor de kan forårsage alvorlige skader.

Finder du efterladte aviser i passagerbroerne, så lad være med bare at lade dem blive liggende. Udover at det giver et grimt indtryk for flypassagererne, kan aviserne også blæse ud på forpladsen.

Læg de opsamlede ting i affaldscontainerne, der står rundt om på standpladserne. Alternativt kan du kontakte **OC ☎ 3231 3500**.

Er tingene for store til, at du kan bære dem, eller ligger de, hvor du ikke kan nå dem, skal du kontakte **OC ☎ 3231 3500**.

25. Hvem skal jeg kontakte i tilfælde af skader på tekniske anlæg i lufthavnen?

Kontakt **Teknisk Vagtcentral (TVC) ☎ 3231 3600** om skader på broer, docking guidance, ventilationsanlæg, elkabler, transformerskabe og andre faste fly-installationer på standpladserne.

26. Hvad skal jeg gøre, hvis jeg observerer noget ”unormalt”?

Uanset hvad din funktion er i lufthavnen, skal du holde øjnene åbne for ting, der virker „unormale“, og straks kontakte **OC ☎ 3231 3500**.

27. Hvad skal jeg passe særligt på, når der sker brændstofpåfyldning af fly?

Flybrændstof (*fuel*) pumpes op i flyets tanke under meget højt tryk. Hvis du beskadiger brændstofslangen eller pitkoblingen, kan omkringstående personer, handlingsgrej, køretøjer og flyets vinger og motorer blive oversprøjtet med store mængder fuel. Er flyets motorer endnu ikke kølet af, er risikoen for brand meget høj.

Personer, der får fuel i øjnene eller på huden, har brug for **øjeblikkelig** hjælp. Kald **OC ☎ 3231 3500** eller **☎ 3231 2000** for assistance.

28. Hvilke steder på forpladsen skal jeg passe særligt på brand- og eksplosionsfare?

På grund af risikoen for høj koncentration af eksplosive brændstofdampe er der omkring hver af flyets vingespidsen en 3 meter bred spærrezone, hvori brug af elektrisk udstyr og mobiltelefoner ikke må finde sted. Det samme gælder i områder, hvor der foregår tankning.

29. Hvad gør jeg, hvis jeg observerer brændstof- eller oliespild på airside?

Brændstofspild, oliespild og andre former for forurening på forpladsen skal meldes til **OC ☎ 3231 3500**. Oplys så vidt muligt spildets omfang.

Brug ikke mobiltelefoner og gnistfremkaldende redskaber i områder hvor der foregår tankning eller i nærheden af større brændstofspild på forpladsen.

Ejeren/brugeren af det køretøj, som har forårsaget spildet, har altid ansvar for, at oprensning finder sted!

Det gælder også selvom der tilkaldes assistance fra andre, fx CPH.

30. Hvordan håndterer jeg farligt gods eller farlige materialer?

Der er meget strenge regler for, hvilke materialer der må sendes med fly, og hvordan de skal pakkes, emballeres og behandles.

Fra tid til anden sker det, at forsendelser med farlige stoffer og substanser tabes eller beskadiges under transport og handling.

Forsendelser, der indeholder farlige materialer er normalt mærket udenpå sådan, at du kan aflæse hvilket indhold der er tale om.

Det kan for eksempel dreje sig om følgende mærkning:

Fareklasse 1 – Eksplosiver:

Fareklasse 2 – Gasser:

Fareklasse 3 og 4 – Brændbare væsker og materialer:

Fareklasse 6 – Giftige og smitsomme stoffer:

Fareklasse 7 – Radioaktive materialer:

Fareklasse 8 – Ætsende og korroderende stoffer:

Prøv ikke at spille helt ved omgang med farlige materialer eller stoffer. Man kan faktisk dø af det! Kun ved fornuftig omtanke kan du begrænse skadernes omfang, og undgå at bringe dit eget og andres liv i fare.

31. Hvad gør jeg, hvis jeg observerer røg eller udsivende væske fra en beskadiget pakke?

- **Vurdér situationen** – når du tilkaldt hjælp, er det vigtigt at oplyse, hvad der er galt.

- **lagttag** uden at røre – se efter synlige skader, tegn på udsivende væske, røg m.m.
- **Undgå berøring** med udsivende væske, pas på ikke at indånde eventuel røg.
- **Tilkald hjælp** – kontakt OC eller få en kollega til at gøre det, mens du bliver på stedet.
- **Afskærm stedet** – hold dig selv og andre på god afstand.
- **Undgå ild og vand** – brug ikke åben ild og sprøjt ikke vand på, når du ikke kender pakkens indhold.
- **Afvent assistance** – gør ikke noget overilet.

Det forventes ikke af dig, at du kan afgøre hvilket indhold, pakken har. Overlad dette til eksperterne.

Det er vigtigt at være årvågen og slå alarm, hvis du observerer en beskadiget pakke, hvorfra der siver væske eller røg ud eller som på anden måde virker mistænkelig.

Hvis du undlader at reagere, kan pakken ende i flyets lastrum uden at nogen opdager skaden.

I lastrummet kan den udsivende væske ætse sig vej igennem flyets metalskrog eller antænde en brand mens flyet er i luften.

Det er sket flere gange i tidens løb, og har hver gang medført, at flyet er styrtet ned og sagesløse mennesker er omkommet.

Prøv engang at tænke over følgende:

Efter en flyulykke finder du ud af, at den kunne være undgået, hvis du bare havde husket at anmelde den mistænkelige observation, du gjorde tidligere...

Hvordan ville du mon have det med det?

32. Hvad gør jeg, hvis jeg observerer en brand eller ulykke på airside?

Brug ikke 112 på airside. Kald **OC ☎ 3231 2000**. OC koordinerer al udrykningskørsel i lufthavnen!

Er du i nærheden af en standplads, findes der brandtryk, som du også kan bruge både ved brand eller ulykkestilfælde.

Brandtrykket finder du ved hjælp af disse skilte:

Når du aktiverer brandtrykket – dvs. slår ruden ind og trykker knappen i bund – vil Brand- & Redning være fremme i løbet af få minutter. Bliv så vidt muligt på stedet, indtil hjælpen er nået frem, og assistér med nødvendige oplysninger.

På standpladser med hydrantpits afbrydes al brændstofforsyning automatisk, når brandtrykket aktiveres.

Tankningskøretøjer er udstyret med et horn, som udsender et akustisk advarselssignal til brug for handlingspersonalet omkring og i flyet i tilfælde af brand.

33. Hvad betyder de særlige færdselstavler i lufthavnen?

UBETINGET VIGEPLIGT FOR FLY

Du skal altid holde tilbage for fly. Både selvkørende og bugserede fly og fly, der vejledes af en marshaller.

RYGNING FORBUDT

Rygeforbudet gælder overalt på airside – også selvom du sidder i inde en bil!

34. Hvad betyder de orange markeringer?

Orange farve bruges til sikkerhedslinjer og spærreflader.

35. Hvad betyder de gule markeringer?

Gul farve bruges til markeringer beregnet for fly, der kører for egen kraft. Almindelig vejtrafik har intet at gøre på de gule markeringer!

36. Hvad betyder de blå markeringer?

Blå farve bruges til ledelinjer og markeringer for flytraktorførere og marshallere.

37. Hvad betyder de hvide markeringer?

Hvid farve bruges til almindelige vejmarkeringer, p-pladser m.v.

ALMINDELIG VEJKANTAFMÆRKNING

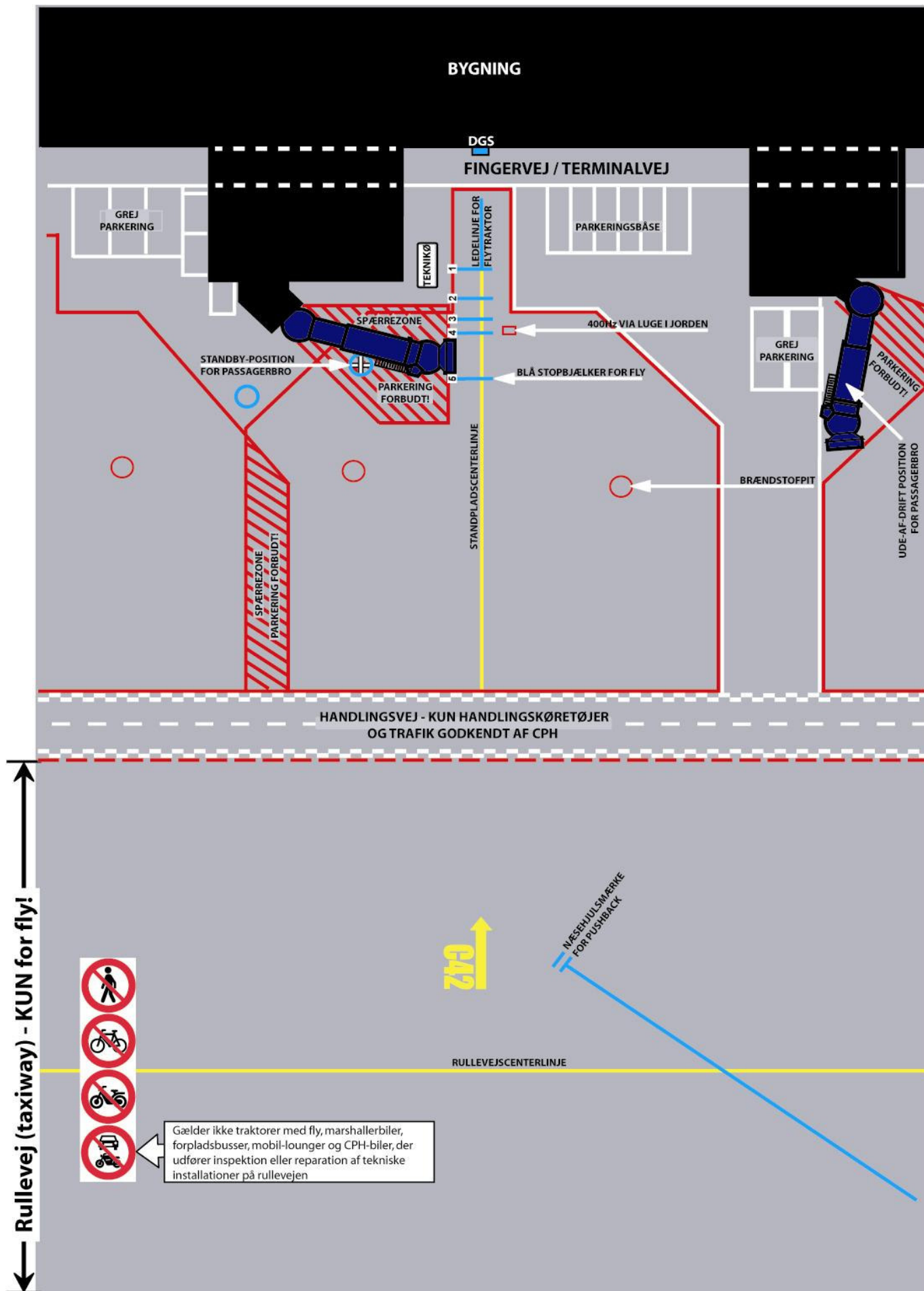
Denne kantafmærkning anvendes på almindelige veje på airside. Samme regler gælder som på landside.

Gangstier og fodgængerfelter på airside er normalt – men ikke altid! – afmærket på følgende måde:

GANGSTIER OG FODGÆNGERAREALER

38. Hvilke markeringer finder jeg på en typisk standplads?

C. Ordliste:

Airside

Den del af lufthavnens arealer og bygninger – indendørs og udendørs – som ligger inden for det afspærrede område.

Anti-collision Lights

Advarselsblink på flyets bug, på taget eller på toppen af haleroret. Blinkene er tændt når motorerne kører.

Blast-fences

Særlige skærme, der giver læ for luftstrømmen fra flymotorernes udstødning.

CPH

Københavns Lufthavne A/S

Cockpit

Flyets styrekabine, hvor piloten sidder.

CSRA

Critical Security Restricted Area. Se pkt. 57.

Farligt gods

Fragtforsendelser, der indeholder farligt – fx ætsende, giftigt eller radioaktivt – materiale eller substanser af ukendt art.

FOD (Foreign Object Damage/Debris)

Når der forvoldes skader på fly som følge af løse objekter og genstande (debris), fx bolte, skruer, sten, rør, stænger, stopklodser, kufferthjul, oliedåser, nylonbånd, m.m., der ligger og flyder på standpladser og rulleveje.

Forpladsområde

Et område på airside, der benyttes til flyparkering og -handling samt lastning og losning af passagerer og gods.

Fuel

Fly-brændstof

Færdselstilladelse

Personlig tilladelse udstedt af CPH, der angiver hvor på airside, man har lov til at færdes. Fremgår af havnekortet. Se pkt. 8 og 58.

Handling

Servicering, tankning, lastning og losning af et fly mens det holder parkeret på jorden.

Handlingsgrej og -køretøjer

Selvkørende specialudstyr, der benyttes til servicering af fly, fx passagertrapper, bagagevogne, pallet-vogne, GPU, jetstartere, mobiltrapper, lifte, fly- og rampetraktorer, cateringvogne, main-deck loaders m.m.

Handlingsveje

Veje på forpladsen, der er reserveret til trafik med køretøjer, der indgår i flyhandling.

Havnekort

ID-kort, som er påkrævet for at få adgang til de ikke-offentlige dele af lufthavnen (airside). Kortet er CPHs ejendom.

Høreværn

Personligt værnemiddel (fx ørekopper) til beskyttelse af hørelsen hos en person, der færdes i flytrafikerede områder. Se pkt. 35.

Jet-blast

Den kraftige vindpåvirkning, der opstår bag flymotorerne på grund af luftstrømmen fra udstødningen.

Landside

Den del af lufthavnens arealer og bygninger – indendørs og udendørs – som ligger uden for det afspærrede område.

Lods

Person, der af CPH er godkendt til at vejlede andre trafikanter på airside. Reglerne for lodsning på airside fremgår af Afsnit B.1 i Lokale Bestemmelser. CPH-lodser kører i gule CPH-biler med teksten "LODS" på siderne.

Lokale Bestemmelser

CPHs generelle regelsæt for ophold og færden på airside. Bestemmelserne findes tilgængelige under B2B/Flyelskaber på CPHs website: WWW.CPH.DK

Manøvreområde

Område på airside, der benyttes af flyene til start og landing samt rulning (taxiing) til og fra forpladsområderne.

Marshaller

Person, der af CPH har fået lov til at vejlede fly under taxiing og parkering. CPHs marshallere kører i gule CPH-biler med specielle lysbroer på taget og teksten "FOLLOW ME" påmalet.

Pushback

Baglæns udskubning af et parkeret fly fra en standplads. Når flytraktorens roterende gule topblink tændes før pushback, er det signal til andre trafikanter om at holde tilbage.

Rulleveje (taxiways)

Strækninger reserveret til trafik med selvkørende (taxiende) og bugserede fly.

Safety

Flyvesikkerhed eller tiltag til beskyttelse af fly, udstyr, køretøjer og det personale, der færdes omkring dem på jorden, mod skader og uheld.

Security

Står for sikring eller tiltag til beskyttelse af passagerer, besætning, fly og bagage mod ulovlige overgreb. For yderligere oplysninger, kontakt CPHs Security-afdeling.

Serviceområde

Et område, der benyttes til flyvedligeholdelse, og hvor der ikke må optages eller afsættes passagerer i erhvervmæssigt øjemed.

Standplads

Et afmærket areal på forpladsen, der benyttes til parkering og handling af fly. Se pkt. 54.

Synlighedsbeklædning

Personligt værnemiddel (fx sikkerhedsvest) til synliggørelse af en person, der arbejder udendørs på airside. Se pkt. 35.

Taxi Lights

Flyets "nærlys". De er typisk placeret på flyets næsehjul, og tændes umiddelbart før flyet sætter i gang for egen kraft.

Alarmtelefoner

— hvis uheldet er ude!

- I tilfælde af brand eller ulykke...
- Ved tilskadekomst eller hvis personer får fuel i øjnene eller på huden...

Kontakt 3231 2000

(Lokal 2000 på CPH-telefoner)

Alternativt kan du aktivere brandtrykket på standpladsen (se pkt. 47)

- Ved brændstofspild, oliespild, anden forurening og udslip af ukendte/farlige stoffer
- Ved fund af dele, som formodes tabt fra fly

Kontakt 3231 3500

- Ved skader på broer, faste ventilationsanlæg, elkabler, transformerskabe og andre tekniske installationer på standpladserne

Kontakt 3231 3600

OBS!

**Brug ikke
Alarm 112
på airside!**

Kald i stedet **OC 3231 2000**.

Al udrykningskørsel på airside i lufthavnen koordineres via Operationscentret (OC).

OC er døgnbemandet, og har direkte kontakt til Alarm 112, så unødige forsinkelser undgås.

Ambulancer og andre udrykningskøretøjer, der ikke er tilkaldt via OC, vil blive holdt tilbage i portvagten, indtil nødopkaldet er opsporet og ulykkesstedet er fundet.

Du risikerer derfor at spilde tid og – måske – liv, hvis du kalder Alarm 112 på airside!

Udgivet januar 2009

af:
Københavns Lufthavne A/S
Trafikafdelingen
Lufthavnsboulevarden 6
Box 74
2770 Kastrup

Illustrationer: © Jesper Mogensen

Eftertryk og uddrag kun med kildeangivelse.